

Notatark

Sagsnr. 01.05.02-P19-7-17

Sagsbehandler
Merete Garic

17.8.2017

Indstillingsnotat

Overskrift

Fortidsmindebeskyttelsessag ifm. grusgravning ved Remmerslund i Løsning.

Beslutningstema

Udvalget for Teknik bedes tage stilling til ansøgning om dispensation fra 100 meter beskyttelseslinje omkring gravhøj til grusgravning/råstofindvinding på matr. nr. 5H, Sebberup, Løsning.

Økonomi

Ingen bemærkninger.

Sagsfremstilling

Hedensted Kommune har modtaget ansøgning om dispensation til at indvinde råstoffer nær en fredet gravhøj på matr. nr. 5H, Sebberup, Løsning (Bilag 1 og 2).

Ansøger ønsker at indvinde råstoffer indtil 25 meter fra midten af en fredet gravhøj. Baggrunden for ønsket er ifølge ansøger at sikre en bedre udnyttelse af råstofferne (Bilag 3).

Gravning nærmere end 100 meter fra gravhøjen kræver dispensation fra naturbeskyttelsesloven. Efter naturbeskyttelseslovens § 18, stk. 1, må der ikke foretages ændring i tilstanden af arealet inden for 100 meter fra fortidsminder (fortidsmindebeskyttelseslinjen), der er beskyttet efter bestemmelserne i museumsloven. Formålet med fortidsmindebeskyttelseslinjen er at sikre fortidsmindernes værdi som landskabelementer, herunder at sikre indsyn til og udsyn fra fortidsminderne. Fortidsmindebeskyttelseslinjen er en restriktivt administreret forbudsbestemmelse, der skal sikre fortidsmindet og de umiddelbare omgivelser. Det er vigtigt for oplevelsen af og forståelsen af fortidsmindet, at der er frirum til alle sider. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Matr. nr. 5H, Sebberup, Løsning er beliggende i et område, der i Hedensted Kommuneplan 2013-2025 er udpeget som:

- særligt værdifuldt landskab
- ny natur
- skovbyggelinje
- område med fredede og ikke-fredede fortidsminder
- støjbelastet areal
- råstofgraveområde
- område med drikkevandsinteresser
- landzone

Kommuneplanramme 5.R.09 "Tidligere grusgrav i Remmerslund" har anvendelsesbestemmelsen "rekreativt grønt område".

Lokalplan 157 "Rekreativt område i Remmerslund" udlægger hele området omkring matr. nr. 5h til råstofindvinding, men et af lokalplanens formål er også at sikre gravhøjene i

området (Bilag 4). Lokalplanen er forholdsvis omfattende og derfor inddelt i delområder. Matr. nr. 5h er en del af delområde G. Side 12-13 i Lokalplan 157 lyder:

Gravhøjen der ligger ved det nordlige søområde frilægges ligeledes så der skabes offentlig adgang til den. Indenfor lokalplanområdet findes flere overpløjede gravhøje, det vurderes at der kan findes rester af gravanlæg. Sådanne anlæg vil kræve en arkæologisk undersøgelse, såfremt de berøres af jordarbejde, jf. museumslovens § 27. Der må ikke foretages ændringer indenfor en zone på 100 meter omkring de fredede gravhøje.

Ansøger oplyser, at der efter endt råstofindvinding vil blive etableret et rekreativt naturområde og at gravhøjen har en special betydning i retableringsplanen (Bilag 5 side 9):

"Hvis skrænterne mod syd og nord friholdes for træer kan der skabes en fantastisk udsigt over søerne, og med den rette udformning af skrænterne kan der skabes nogle helt fantastiske kælkebakker".

Ansøger henviser til retableringskort fra lokalplan 157 (Bilag 6). Kortet, der henvises til, er ikke målfast og uheldigt illustreret, da der ikke tages højde for den 100 meter beskyttelseslinje omkring det fredede fortidsminde.

Ansøgninger indenfor 100 m beskyttelseslinje til en gravhøj sendes efter praksis i høring hos VejleMuseerne samt Slots- og Kulturstyrelsen (Bilag 7 og 8). Uddrag af høringssvarene ses herunder:

Høringssvar 1:

"Slots- og Kulturstyrelsen finder, at en dispensation til terrænændring, herunder anlæg af kunstige søer, indenfor fortidsmindebeskyttelseslinjen vil være en væsentlig forringelse af den autentiske oplevelse af gravhøjen i landskabet."

Høringssvar 2:

"Det er VejleMuseernes holdning, at der bør opretholdes en restriktiv praksis i forbindelse med meddelelse af dispensationer, og en dispensation indtil 25 meter fra højcentrum = ca. 15 meter fra højfod som ansøgt må anses for meget uheldig."

Administrationen indstiller til et afslag til ansøgning om grusgravning inden for 100 meter til gravhøjen, da der ikke er tale om et særligt tilfælde, men i stedet en sag der kan skabe præcedens. Gravhøjen er forholdsvis velbevaret og fremtræder markant i det åbne landskab og da det er vigtigt for oplevelsen og forståelsen af gravhøjen, at der er et frirum til alle sider omkring den, så vil den foreslåede retablering som kælkebakke m.v. ikke kunne godkendes (Bilag 9). Gravning indtil ca. 15 meter fra højfod og den ønskede retablering af skrænterne i forholdet 1:5 er i strid med de forhold der varetages i naturbeskyttelsesloven.

Da lokalplan 157 både skal sikre mulighed for råstofindvinding samt beskytte fortidsminderne, så anbefaler administrationen, at der meddeles tilladelse til at grave på det resterende areal af matr. nr. 5h, Sebberup, Løsning uden for beskyttelseszonen på de 100 meter, således som der også ansøges om.

Kommunikation

Beslutningen meddeles ansøger.

Lovgrundlag

§ 18 i Lov om naturbeskyttelse, LBK nr. 934 af 27/06/2017 (Naturbeskyttelsesloven).

Indstilling

Administrationen indstiller

- at der meddeles afslag til ansøgning om gravning inden for 100 meter beskyttelseslinje omkring det beskyttede fortidsminde